Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatus

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

19. Sufficit extremè indigentibus per mutuum subvenire sub conditione, ut tempore lautioris fortunae restituant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

Visual Library

præſtari ſibi dixit, quidquid egenti præſtatur & pauperi, ut qui reſpectu fratris in Eccleſia non movetur, vel Chriſti contemplatione moveatur.

38. Novum tamen modum abſque ullo ſui detrimento ſuccurrendi pauperi, adinvenerunt Neoterici: cum enim jam docuiſſent non teneri aliquem de ſuperfluis ſuccurrere egentibus: ne tamen omnino illos deſolatos relinquant, & quidem in extrema neceſſitate volunt illis per mutuum ſubvenire ratione cujus ſit.

PROPOSITIO XIX.

Sufficit extreme indigentibus per mutuum ſubvenire ſub conditione, ut tempore lautioris fortunæ reſtituant.

QVia pergit Aſſertor: ſi egenus ſublevatur quocunque modo, impletur præceptum: quod tanta confidentia profertur, quaſi oraculum eſſet, cum piaculum ſit, ſed longe aliter, & melius ipſa veritas: *mutuum*

inquit

inquit *date nihil inde ſperantes*: ubi certemma
de rigoroſo mutuo ſed Eleemoſyna loqui,
communis Sanctorum Patrum eſt opinio;
idque ſacræ ſcripturæ conformiter *Prov.14.*
fœneratur Domino, qui miſeretur pauperis:
idem ergo mutuum eſt reſpectu Dei, opus
Eleemoſynæ & miſericordiæ reſpectu pau-
peris: *Intellige dicti efficaciam* ait *Baſilius in*
pſalm.14. & legislatoris humanitatem admi-
raberis. Quando pauperi das in Domini gra-
tiam, idem ipſum donum eſt, & mutuum: do-
num quidem, quod à paupere non ſperes te re-
cepturum: mutuum verò ſivè fœnus, ob Do-
mini munificam liberalitatem pro illo redden-
tis; qui parva quidem cum per pauperem ac-
ceperit, maxima pro ipſis retribuet. Et *S. Am-*
broſius ad præallegata ſapientis verba & ipſe
alludens *lib. de Job. cap.16. Date* ait *mutuum*
ijs, à quibus non ſperatis vos, quod datum fue-
rit recepturos. Nullum hic damnum eſt, ſed
compendium: minimum datis, multum reci-
pietis: in terra datis & id vobis ſolvetur in cœ-
lo: fœnus amittitis, mercedem magnam habe-
bitus, fœneratores eſſe deſinitis, filij eritis altiſ-
ſimi; eritis miſericordes, quo vos patris æterni

probetis

probetis hæredes Sed fœneratorum vos delectat & uſurarum vocabulum? Id quoque non invideo, docebo, quomodo boni fœneratores eſſe poſſitis, quomodo bonas quæratis uſuras, dicit Salomon. fœnerat Domino, qui miſeretur pauperis, ſecundum datum autem ejus retribuet ei. Ecce bonum fœnus de malo factum eſt: Ecce irreprehenſibilis fœnerator: Ecce uſura laudabilis. Igitur miſericordes Domino mutuant, & merces multa illis promittitur, ſicut è contrario, qui obturat aurem ſuam ad clamorem pauperis & ipſe clamabit, & non exaudietur.

39. Sed mille excuſationes prætendunt, qui aures ſuas ad clamorem pauperis obturant: inter quas primum locum habet illa, qua ſe filiis theſauriſare iiſque bona ſervare debere quæruntur. *Servat tibi Pater tuus* ait *S. Auguſtinus de decem chordis cap. 12. ſervas tu filiis tuis, filij tui filiis ſuis, & ſic per omnes & nullus facturus eſt præcepta Dei? Quare non impendis omnia, qui te fecit ex nihilo, qui te fecit ipſe te paſcit, ex his, quæ fecit, ipſe paſcit filios tuos: nec enim melius committis filiis tuis Patrimonium tuum, quam creatori tuo.* Et paulò poſt: *dicitur de quodam, quare non facit*

Eleemoſynam? quia ſervat filiis ſuis, contingit, ut amittat unum: ſi propter filios ſervabat, mittat poſt illum partem ſuam: quare illam tenes in ſacculo, illum relinquis ex animo? redde illi quod ſuum eſt, quod illi ſervabas. Mortuus eſt inquis. Sed præceſſit ad Deum, pars ipſius debetur pauperibus illi debetur, ad quem perrexit, Chriſto debetur, ad quem perrexit. Et *Baſilius hom. 7. in diteſcentes. Nonne ait multis opes fiunt cauſa luxuriæ. Conſidera igitur ne opes multis cum ærumnis cumulatas relinquendo, peccandi materiam aliis ſuppedites, duplici pœnâ poſtmodum plectendus, & tuorum ſcilicet criminum cauſa, & aliorum, quibus delinquendi materiam præbueris.*

40. Altera, quam immiſericordes prætendunt excuſatio ea eſt, quod in poſterum conſulere ſibi velint: *Avaritia* inquit *Auguſtinus, ſerm. 43. de diverſis c. 8. dicit conſule tibi in poſterum, homini fortaſſis victuro, nec in craſtinum. Sed ecce vivat, quantum putat avaritia & ſenuerit: adhuc ſenex, incurvus, baculo innixus lucrum quærit, & audit avaritiam dicentem conſule in poſterum. In quod poſterum? jam expirans loquitur propter filios*

tuos,

tuos, & inquit, utinam vel illos ſenes habeamus non avaros, qui non habent filios. Etiam ipſis, etiam talibus, etiam iniquitatem ſuam nulla pietatis imagine excuſantibus non ceſſat avaritia dicere: conſule in poſterum, nimirum horrendus pecuniarum amor, ſenium neſcit, ſatietatem ignorat, lætitiam reſpuit, finem capere minime ſuſtinet: imò verò indies vigens, vel potius vigorem ſuum augens fortior ſe ipſo, ac valentior, acriorq; eſſe contendit. Nullus enim tam ſenex eſt, & decrepitæ ætatis, ut non ſe adhuc uno plus anno vivere ſuſpicetur.

41. Duabus hiſce futilibus excuſationibus tertia accedit intentio bona univerſa ſanctæ & perpetuæ poſt mortem fundationi applicandi: nimirum ut miſericordiam præſtem futuris, dum non ero, benefacere illis negligo, quibuſcum vivo. *Heu miſer* ait *Baſilius* loco mox citato: *tunc benignus & liberalis hominibus eris, cum amplius inter homines non ages? cum te cadaver aſpiciam, tunc fratris amantem appellabo, ſcilicet magna dignus eris liberalitatis laude, magnus tibi honor debebitur & gratia, ſi in ſepulchro jacens, & in terram converſus magnificus ac pompoſus apparueris.*

parueris. Sed juſto ſœpe Dei judicio fit, ut imprecationibus pauperum ſic apud eum exigentibus, ex divitibus epulonibus, fiant egentiſſimi: pauperis enim diviti in amaritudine animæ ſuæ maledicentis exauditur deprecatio ab eo, qui fecit illum: adeoque frequenter impletur illud *S. Auguſtini hom. 48. inter 50. cap. 22. Hoc tollit fiſcus quod non accipit Chriſtus.*

Concludo hunc & articulum & propoſitionem verbis *S. Fulgentij ſerm. de verbis Micheæ cap. 5. & 6. Miſericordiam maxime debent ſublimes impendere humilibus & dicatos pauperibus prærogare. Hæc autem miſericordia duobus impenditur modis, cum nimirum peccanti & correctionem pollicenti venia datur, & cum indigenti quod eſt neceſſarium non negatur. Ad hujus miſericordiæ pertinet partes, ut ſuperior inferiorem non opprimat ſed cum juſtitia defendat, & dives pauperi nihil auferat, ſed eum paſcat & veſtiat, & pauperi non inſidietur: ſed eum potius ſuis beneficiis conſoletur. Quid ergo eſt, quod ſe inflat homo fragilis & mortalis: quid ſuperbit terra & cinis? quid ſe ſuper pauperem dives ſuperbus* extol-

extollit? quare pauperem deſpicit? quare pauperem premit? quare pauperi panem aut tenacitate non tribuit aut rapacitate ſubducit & illi, cui debet de ſuo multum miſericorditer dare modicum quod habet crudeliter conatur auferre? Exiſtimat quia pauperem gravat ſeipſum relevet? & neſcit quia cum pauperem premit ſibi graviſſimum pondus imponit? ſibi enim bonum impendit, quando pauperi bonum facit. Bonum igitur faciat dives pauperi & proderit ſibi. Diligat miſericordiam & eam pauperi ſemper impendat: ut ipſe miſericordiam in die tribulationis inveniat, quia judicium ſine miſericordia illi qui non fecit miſericordiam.

ARTICVLVS XII.

Continens laxitates octavi Decalogici Præcepti everſivas.

I. SUpereſt unicum, ordine quidem inter alia præcepta octavum nobis ob duorum combinationem ultimum: ſcilicet non